

Γ. Θ. Μαλτέζου, «**Σύμβολα**». Έκδοση Χ. Γανιάρη, Ἀθήνα.

«Τὰ λιγοστά αὐτὰ τραγούδια» φρόντισε νὰ δηλώσει ὁ κ. Μαλτέζος «εἶναι ἀνατύπωση ἀπὸ τὸ Ἀλεξανδρινὸ περιοδικὸ «Ὅθόνη»». Αὐτὸ φανερώνει μεγάλη εἰλικρίνεια. Σὲ περιοδικὰ ἑβδομαδιαῖα τοῦ εἴδους τῆς «Ὅθόνης» ὅ,τι δημοσιεύει κανεὶς, τὸ δημοσιεύει σὰν ἀπλὴ δοκιμαστικὴ ἐργασία. Δὲν ἀποκλείεται βέβαια τέτιες προσπάθειες νὰ στέκονται κάποτε. Στὴν περίπτωσιν ὅμως τοῦ μικροῦ αὐτοῦ βιβλίου, τίς δέχομαι μόνο ὡς ἀπλή, χωρὶς ἀξιώσεις, ἀνατύπωση ὅλης τῆς «Ὅθόνης».

Σ. Σκίπη, «**Ἀνθεστήρια**», ἐκδοτικὸς οἶκος «Ἄγων», Παρίσι 1928. Christina Galitzi: «**Sotiris Skipis**» traduit de l'anglais par Philéas Lebesgue, édition spéciale des Amitiés Méditerranéennes, Μασσαλία 1928. «**Patterns from a Grecian Loom**» Selections from the works of the Neo Greek poet Sotiris Skipis. Μεταφρασμένο ἀπὸ τὰ γαλλικὰ ἀπὸ τὸν John Harwood Bacon, μεῖ εισαγωγικὴ σμείωσις τοῦ Sir Edmund Gosse καὶ βιογραφικὸ σημεῖωμα τῆς Κας Χρηστίνας Galitzi. Ἔκδοση Unwin Brothers, Ltd, London & Woking 1928.

Τὰ «Ἀνθεστήρια» εἶναι ἡ (ἀπαραίτητη πιά) καινούργια συλλογὴ ποιημάτων τοῦ κ. Σκίπη γιὰ τὸ 1928. Στὴν ἀρχὴ μιὰ «Ἄντοπροσωπογραφία». Μ' αὐτὴν: «διαβαίνει, νάτος... ὁ Σωτήρης Σκίπης!»

«Ἄπλως, ἀνεπιτήδευτος στοὺς τρόπους,
 με κάποια παιδικὴ συχνὰ δειλία
 μπροστὰ στοὺς θορυβώδικους ἀνθρώπους»...

Μέσα στοὺς θορυβώδικους ἀνθρώπους πρέπει νὰ λογιστεῖ κι ὁ μεταφραστὴς τοῦ κ. Bacon. Τὰ «Ἀχνάρια ἀπὸ ἓνα Ἑλληνικὸ Ἀργαλειὸ» — ἔτσι ὀνόμασε τίς ἀγγλικὲς ἀπὸ τὰ γαλλικὰ μεταφράσεις μερικῶν ποιημάτων τῆς «Ἀνθολογίας» — παραβαίνουν βέβαια τὰ ὅρια τῆς «δειλίας» τοῦ κ. Σκίπη. Ὁ κ. Bacon, ἀφοῦ ζητήσῃ συγνώμη, με «ἀνεπιτήδεφτη εἰλικρίνεια» ἀπὸ τὸν «πραγματικὰ ἐπιεικὴ» κ. Σκίπη, ὁμολογεῖ πὼς μόνο καὶ μόνο ζήτησε νὰ παρουσιάσῃ ἓνα very great man. Ἡ μεταφραστικὴ προσπάθεια εἶναι μεγάλη. Μὰ δὲν πάβω νὰ φέρνω στὸ νοῦ μου τὴ φράση τοῦ Ὁσκάρ Οὐάιλτ: Translations of poetry as rule are merely misrepresent-

tations (μεταφράσεις ποιημάτων είναι κατά κανόνα μόνο και μόνο παραμορφώσεις). Ποῦ και ποῦ πολλά δείχνουν πῶς ἡ ἀγγλικὴ μετάφραση σὲ σύγκριση μὲ τὸ πρωτότυπο εἶναι καλύτερη ἀπὸ τὴ γαλλικὴ. Ὁ τίτλος ἀκόμα εἶναι πολὺ ποιητικώτερος ἀπὸ τὸ στεγνὸ "Ἀνθολογία", καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πῶς τόσο ἡ "Ἀνθολογία" ἔχει μερικὰ καλὰ ποιήματα τοῦ κ. Σκίπη, ὅσο κι οἱ ἀγγλικὲς μεταφράσεις ἔχουν (γιὰ νὰ μεταχειριστῶ πάλι μιὰ φράση τοῦ Οὐάιλντ) "κάποια ἀξία, ὅπως κάθε ἡχώ ἔχει τὴ μουσικὴ τῆς".

Μέσα στοὺς θορυβώδικους ἀνθρώπους ποὺ ἔχει στὸ νοῦ του ὁ κ. Σκίπης, θυμόμαστε τὸν Anatole France καὶ τὸν Sir Edmund Gosse. Ὁ πρῶτος μὲ τὸ γράμμα του — ποὺ δημοσιέβεται πάλι στὸ ἀγγλικὸ βιογραφικὸ σημεῖωμα τῆς κ. Galitzi, καὶ πάλι στὴ γαλλικὴ μετάφραση τοῦ σημειώματος. Ὁ δεύτερος μὲ τὴν κριτικὴ appreciation ποὺ δημοσίεψε στοὺς "Κυριακάτικους Τάϊμς" τῆς 28 Σεπτεμβρ. 1919 — ποὺ μεταφράστηκε καὶ μπήκε ὡς πρόλογος στὴν ἑλληνικὴ ἐκδοσὴ τῆς "Ἀνθολογίας" καὶ ξαναμπαίνει πάλι (χωρὶς νὰ γίνεταί μνεῖα τῶν "Τάϊμς") στὴν ἀγγλικὴ μετάφραση τοῦ κ. Bacon.

Τὰ "Ἀνθεστήρια"; Ἄς τὰ ξεχάσω καλύτερα.

M. ANT.

Σώτου Βουρλέκη "Ἡ καρδιά μιᾶς ἄμαρτωλῆς". Σ' ἓνα ἐκτενὲς διήγημα, καθὼς τὸ ὀνομάζει ὁ κ. Βουρλέκης, — μᾶλλον ρομάντζο εἶναι — καταπιάνεται μὲ τὴν κατάνεια τῶν κοριτσιῶν τῆς διασθορᾶς.

Μὲ πολὺ ρεαλισμὸ καὶ ὁμότητα περιγράφει καὶ λεπτομέρειες ἀκόμη τῆς ζωῆς τῶν δυστυχημένων αὐτῶν ὑπάρξεων ποὺ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χωρὶς νὰ τὸ νοιώσουν πέφτουν ἴσαμε τὸ ἐπάγγελμα.

Βέβαια ὁ νεαρὸς συγγραφέας δὲν θὰ σκέπτεται ὅτι μὲ τὸ ἔργο του αὐτὸ θὰ ἐμποδίσαι τίς προορισμένους ἀπίς περιστάσεις γυναῖκες νὰ πάρουνε τὸ δρόμο τους. Ἴσως νὰ ἐπιδιώκει νὰ συγκινήσει παρυσιάζοντας τὴ ζωὴ τους τυρραρισμένη. Μὰ εἶναι τάχα τόσο δυστυχημένες; Στὴν ἀρχὴ βέβαια μᾶλλον ναί, καὶ σὲ ἐξαιρετικὲς περιπτώσεις ἴσως καὶ γιὰ κάμποσο καιρὸ. Ἀλλὰ δὲν εἴμαστε συνηθισμένοι ν' ἀκοῦμε αὐτοκτονίες τέτοιων γυναικῶν ὅπως ἡ ἡρωίδα τῆς "Καρδιάς μιᾶς ἄμαρτωλῆς". Μιὰ γυναῖκα ποὺ πρωτοπέφτει μάλιστα, ἀλλὰ ἀργότερα ταυτίζεται σιγὰ σιγὰ μὲ τὴ ζωὴ αὐτὴ καὶ ἀρέσκειται στὸ ἐπάγγελμα τῆς γιατί εἶναι προσοδοφόρο καὶ χωρὶς ἔννοιες. Οἱ γυναῖκες ποὺ ἀκολουθοῦν τὸν τέτοιο δρόμο εἶναι ἢ κενεὲς ποὺ ρέτουν σ' αὐτὸν ἀπὸ ἐνστικτὸ ἢ οἱ κουτὲς καὶ ἀδύνατες

πού δέν θέλουν ἢ δέν ἔχουν τὸ σθένος ν' ἀντιδράσουν καί γιατί δέν εἶναι ἱκανές νά κάμουν τίποτε στή ζωή τους. Καί ὄντας χωρίς συνείδηση εἶναι εὐχαριστημένες μέ τή θέση τους. Μόνο ὅταν τοὺς θυμῆσετε τὴν κατάστασή τους πιθανόν νά σκεφθοῦν καί νά ταραχτοῦνε λιγάκι. Μερικὲς πού δέν εἶναι καμωμένες γι' αὐτὴ τὴ δουλειά πάντα σχεδὸν βρίσκουνε τρόπο νά ξεφύγουν καί παντρεύονται ὅποιον βρεθεῖ νά τις λυπηθεῖ καί τις συμπαθήσει.

Ὁ μόνος σκοπὸς πού μπορεῖ νάχει τὸ βιβλίον τοῦ κ. Βουρλέκη εἶναι νά δείξει τί ἀπαίσια πληγή εἶναι γιὰ τὴν κοινωνία οἱ ἐμποποιημένες γυναῖκες καί τὸ κακὸ πού προέρχεται ἀπὸ πλησίασμά τους. Ἀλλὰ πάνω σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο χρειάζεται ὀλόκληρη μελέτη καί συζήτηση πού δέν θάχει καί ἀποτέλεσμα ἂν δέν προηγηθοῦν κοινωνικὲς μεταλλαγές κλπ.

Τὸ περιγραφικὸ μέρος τοῦ βιβλίου ἂν καί τολμηρὸ εἶναι ἀρκετὰ καλὰ παρουσιασμένο. Ὁ κ. Βουρλέκης νομίζει πῶς δέν εἶναι ἐπιφανιακὴ ἢ ἱστορία του ἀλλὰ ζωντανὴ ἀναπαράσταση τῆς πραγματικότητας, σὰν πολὺ νέος πού εἶναι βλέπει σὲ κείνο πού αἰσθάνεται, — στὴν ρομαντικὴ του κατάσταση — τὴν πραγματικότητα. Τὸ νά μὴν ἔχει κανεὶς προλήψεις καί νά θίγει μ' εὐκολία κάθε εἶδους θέμα δέν εἶναι ἀρκετό, πρέπει νά στηρίζει τὸ ἔργο του σὲ ψυχολογία βασισμένη καί πρὶν γράφει νά τυρρανεῖ περισσότερο τὸ μυαλό του. Τότε τὸ βιβλίον του μπορεῖ νά μὴν ἐνδιαφέρει μόνο τὸν πολὺ κόσμον πού ἀρκεῖται σὲ χτυπητὲς σκηναὲς τίς ὁποῖες συχνὰ παρεξηγεῖ καί παρανοεῖ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

“*Νεοελληνικὰ Γράμματα*”, Φεβρουάριος - Μάρτιος 1928.
Χρόνος Β'. Ἡράκλειο.

Πλούσιο τεῦχος μὲ διαλεκτὴ συνεργασία. Ἡ ἐξακολουθητικὴ πρόοδος τοῦ καλοῦ αὐτοῦ περιοδικοῦ μᾶς εὐχαριστεῖ.

Ἔχει ποίημα τοῦ Πάνου Ταγκόπουλου “Θρηνηῶνας”.

Ἦρατο τὸ διήγημα τοῦ Ἀντώνη Γυιλοῦρη “Καφενεῖο Ξελογιάστρα”. Εἶναι πολὺ σωστὴ ἢ ψυχολογία του τῶν κοριτσιῶν πού ἔξεπσαν ἀπτὰ χωριά τους πρόσφυγες στὶς μεγάλες πόλεις. Φτωχὰ κι' ἀδύνατα πλάσματα τρομαγμένα καί βασανισμένα ἀπτὴ δυστυχία μοιραῖα ἀκολουθοῦν τὸν πρῶτον πού κάπως ἐπίμονα θὰ τὰ κη-
νυγήσει μὲ τὸν πειρασμὸ τῆς καλοπέραςης.